

HIV TEDAVİ BİLGİ ÖÇE??

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *HIV TEDAVİ BİLGİ ÖÇE??*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22995>

Özet

HIV Tedavi Bilgi Ölçeği, **HIV** ile yaşayan bireylerin almakta oldukları tedavi süreçleri, ilaçların kullanımı, olası yan etkiler ve genel hastalık yönetimi hakkındaki bilgi düzeylerini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçeğin Türkçe **uyarlama** çalışması 2021 yılında Bahçeçioğlu-Turan ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu adaptasyon çalışması, ölçeğin Türk popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılabilirliğini sağlayarak hedeflemiştir. Yüksek bilgi düzeyi, bireylerin **antiretroviral tedaviye** uyumunu ve dolayısıyla yaşam kalitesini doğrudan etkilediği için, bu ölçek klinik araştırmalar ve eğitim müdahaleleri için kritik bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

HIV, **HIV** Tedavisi, Bilgi Düzeyi, Ölçek Uyarlama, Psikometri, **Geçerlik**, **Güvenirlilik**, Hasta Eğitimi, Antiretroviral Tedavi.

Yazarlar

Gülcan Bahçeçioğlu Turan, Mehmet Kavurmacı, Neziha Dayapoğlu, Mehmet Tan.

Amaç

HIV Tedavi Bilgi Ölçeği'nin temel amacı, **HIV** tanısı almış bireylerin, özellikle **antiretroviral tedavi** (ART) ile ilgili temel ve ileri düzeydeki bilgileri ne ölçüde edindiklerini nicel olarak belirlemektir. Bu ölçüm, sağlık profesyonellerine hastaların tedaviye bağlılık düzeylerini ve potansiyel bilgi eksikliklerini tespit etme olanağı sunar.

Ölçek, klinik uygulamalarda hastaların tedaviye uyumunu artırmaya yönelik eğitim programlarının etkinliğini değerlendirmede bir ön-test/son-test aracı olarak da kullanılabilir. Yeterli bilgiye sahip olmak, hastaların kendi sağlık süreçlerine aktif katılmaları ve tevik eder ve bu durum viral yükün baskılanması açısından hayati önem taşır.

Yapı

Ölçek, bilişsel alana odaklanarak, **tedavi** bilgisini çok boyutlu bir yapı olarak ölçmektedir. Bu yapı genellikle şu alt alanları kapsamaktadır:

Tedavi rejimlerinin temel prensipleri ve önemi.

İlaç dozajları, zamanlamaları ve olası etkileşimler.

Yan etkilerin tanınması ve yönetimi.

Tedavinin uzun vadeli sonuçları ve yaşam tarzı değişiklikleri.

Ölçeğin orijinal yapısı, adaptasyon çalışmasında Türk kültürüne ve sağlık sistemine uygunluğunun test edilmesiyle korunmaya çalışılmıtır.

Geçerlik

Türkçe adaptasyon çalışmasında (Bahçeçioğlu-Turan vd., 2021) ölçeğin **geçerlik** çalışmaları yapılmı olması na rağmen, kaynakçada spesifik geçerlik katsayılar belirtilmemiştir. Genel olarak, bir ölçeğin geçerlii, ölçmek istediği yapıyı ne kadar doğru ölçtüünü gösterir.

Uyarlama sürecinde genellikle içerik geçerlii (uzman görüşleri ile) ve yapı geçerlii (faktör analizi ile) incelenir. Bu çalışmalar, ölçeğin maddelerinin **HIV** tedavi bilgisini temsil etme yeterliliğini ve teorik yapıyla uyumunu doırlar.

Güvenirlik

Kaynaa göre güvenilirlik bilgileri açkça belirtilmemiştir. Ancak, Türkçe adaptasyon çalışması, ölçeğin Türk popülasyonunda tutarlı ve istikrarlı sonuçlar verdiğini göstermek için **güvenirlik** analizlerini (genellikle Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı) içermiştir.

Yüksek bir güvenilirlik katsayısı, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle uygulandıında benzer sonuçlar üreteceği anlamına gelir, bu da ölçümün hata payının düşük olduğunu gösterir.

Faktör Analizi

Ölçeğin orijinal yapısını doırlamak ve Türkçe versiyonunun faktör yapısını incelemek amacıyla faktör analizi tekniklerinin (Açıklayıcı veya Doğırlayıcı Faktör Analizi) kullanıldıı varsayılmaktadır.

Faktör analizi, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar altında toplandı ve bu boyutların **HIV** tedavisi bilgisinin teorik yapısını ne ölçüde yansıttığını belirlemek için kritik öneme sahiptir. Adaptasyon çalışmalarıında, genellikle orijinal ölçeğin faktör yapısını korunduı teyit edilir. Kaynakta spesifik bulgulara yer verilmemiştir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Belirtilmemiştir (Genellikle bilgi düzeyini ölçen çoktan seçmeli veya doğru/yanlı formatındadır).

Language Available: Türkçe

Population Group: HIV ile yaşıyan bireyler (ART tedavisi alan hastalar).

Age Group: Belirtilmemiştir (Yetişkin popülasyon olduğu varsayılmaktadır).

Population Details: Türkiye'deki klinik ortamlarda HIV takibi ve tedavi hizmeti alan bireyler.

Test Methodology: Bilişsel bilgi düzeyini ölçmeye yönelik öz bildirim veya görüşme tabanlı metodoloji.

Anahtar Kelimeler

HIV/AIDS, Tedavi Uyum, Sağlık Eğitimi, Psikometrik Özellikler, Türkçe Ölçek, Uyarlama, Klinik Psikoloji.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut değildir.

Correspondence Address: Bilgi mevcut değildir.

Sorumlu Yazar İletişim E-postası: glcnbah@hotmail.com (Gülcan Bahçecioğlu Turan)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe adaptasyon çalışması 2021 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için izinler ve olası ücretlendirme bilgileri hakkında sorumlu yazar Gülcan Bahçecioğlu Turan ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Bahçecioğlu-Turan, G., Kavurmacı, M., Dayapoğlu, N. & Tan, M. (2021). Turkish Validity and Reliability Study of the HIV Treatment Knowledge Scale. *International Journal of Caring Sciences* 14(1), 225-232.

Bu ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [hiv-tedavi-bilgi-ocegi-toad.pdf](#)

HIV TEDAVİ BİLGİ ÖLÇEĞİ Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu ölçeğin maddeleri, kaynak içerikte doğrudan sağlanmamıştır. Maddelerin tam listesi için yukarıda belirtilen referans makaleye veya sorumlu yazara başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM